

บันทึก

เรื่อง การกำหนดมาตรฐานค่าก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์
ที่ยินยอมให้ระบายออกจากท่อไอเสียของรถยนต์

สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้มีหนังสือ ที่ วทพ.๐๕๐๑/๑๑๐๖ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๒๔ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้ให้ความเห็นตามข้อหารือของกรมตำรวจว่า ความหมายของคำว่า “ควัน” ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๖ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๑๔ นั้น ไม่ครอบคลุมถึงก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ ดังนั้น การที่จะอาศัยอำนาจตามความในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าวประกาศกำหนดมาตรฐานค่าก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ที่ยินยอมให้ระบายออกจากท่อไอเสียของรถยนต์จึงไม่อาจกระทำได้ แต่โดยที่มาตรการสำคัญประการหนึ่งที่จะต้องกระทำเพื่อประโยชน์ในการควบคุมมิให้ภาวะอากาศเสียที่เกิดจากการระบายอากาศเสียของรถยนต์ทวีความรุนแรงมากขึ้น คือ การกำหนดมาตรฐานค่าก๊าซประเภทต่าง ๆ ที่ยินยอมให้ระบายออกจากท่อไอเสียของรถยนต์ เพราะอากาศเสียที่ระบายออกจากท่อไอเสียของรถยนต์นั้นมิได้มีแต่ควันดำเท่านั้น ยังมีก๊าซประเภทอื่น ๆ ปะปนอยู่ด้วย เช่น ก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ เป็นต้น ประกอบกับขณะนี้มีความหมายเฉพาะอย่างฉบับอื่น ๆ ซึ่งมีผลบังคับใช้แล้ว อาจจะนำมาใช้ในการกำหนดมาตรฐานค่าก๊าซประเภทต่าง ๆ ที่ยินยอมให้ระบายออกจากท่อไอเสียของรถยนต์ได้ ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมตำรวจ กรมการขนส่งทางบก เป็นต้น มีความเห็นพ้องต้องกันว่า การกำหนดมาตรฐานค่าก๊าซต่าง ๆ ที่ยินยอมให้ระบายออกจากท่อไอเสียของรถยนต์นั้น ควรที่จะได้ดำเนินการโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายเฉพาะอย่างฉบับอื่นต่อไป ฉะนั้น สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติจึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในปัญหาสองประการ คือ ปัญหาแรก การกำหนดมาตรฐานค่าก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ที่ยินยอมให้ระบายออกจากท่อไอเสียของรถยนต์โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ จะกระทำได้หรือไม่ และปัญหาที่สอง หากกระทำตามปัญหาแรกไม่ได้ สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติจะอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗ (๒) และมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๒๑ ดำเนินการประกาศกำหนดมาตรฐานค่าก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ที่ยินยอมให้ระบายออกจากท่อไอเสียของรถยนต์ พร้อมกับแต่งตั้งข้าราชการที่เกี่ยวข้องเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามประกาศดังกล่าวได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้วเห็นว่า เรื่องทำนองเดียวกันนี้ กรมตำรวจได้เคยขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นว่า ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์จะถือว่าเป็นควันตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๖ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๑๔ ได้หรือไม่ และคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้วินิจฉัยไปแล้วว่า ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ถือไม่ได้ว่าเป็น “ควัน” ตามความในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าว

สำหรับปัญหาที่สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติขอความเห็นมาใหม่นี้ ในปัญหาแรกนั้น เห็นว่ามาตรา ๖^๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ มีความมุ่งหมายที่จะควบคุมลักษณะของรถที่ใช้ในทางเดินรถ มิให้ผู้ใดนำรถที่มีสภาพไม่มั่นคงแข็งแรง รถที่มีสภาพที่อาจเกิดอันตราย และรถที่มีสภาพที่อาจทำให้เสื่อมเสียสุขภาพอนามัยแก่ผู้ใช้ คนโดยสารหรือประชาชนมาใช้ในทางเดินรถ ดังนั้น เมื่อปรากฏว่ารถใดระบายก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ออกจากท่อไอเสียอันเนื่องมาจากระบบการเผาไหม้ของเครื่องยนต์ไม่สมบูรณ์ ถึงขั้นที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน จึงไม่ควรให้นำมาใช้ในทางเดินรถ และตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการกำหนดสภาพของรถที่อาจทำให้เสื่อมเสียสุขภาพอนามัย ตลอดจนวิธีการทดสอบอยู่แล้ว ดังนั้น ในกฎกระทรวงดังกล่าวจึงอาจกำหนดมาตรฐานค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ที่ยินยอมให้ระบายออกจากท่อไอเสียของรถได้

เมื่อได้วินิจฉัยปัญหาแรกว่า การกำหนดมาตรฐานค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ที่ยินยอมให้ระบายออกจากท่อไอเสียของรถยนต์อาจกระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ แล้ว ฉะนั้น ปัญหาที่สองจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย

(ลงชื่อ) อมร จันทสมบูรณ์

(นายอมร จันทสมบูรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๒๔

^๑ มาตรา ๖ ห้ามมิให้ผู้ใดนำรถที่มีสภาพไม่มั่นคงแข็งแรง หรืออาจเกิดอันตรายหรืออาจทำให้เสื่อมเสียสุขภาพอนามัยแก่ผู้ใช้ คนโดยสาร หรือประชาชนมาใช้ในทางเดินรถ

รถที่ใช้ในทางเดินรถ ผู้ขับขี่ต้องจัดให้มีเครื่องยนต์ เครื่องอุปกรณ์และหรือส่วนควบที่ครบถ้วนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ กฎหมายว่าด้วยการขนส่ง กฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อนกฎหมายว่าด้วยรถลากหรือกฎหมายว่าด้วยรถจ้าง และใช้การได้ดี

สภาพของรถที่อาจทำให้เสื่อมเสียสุขภาพอนามัยตามวรรคหนึ่งและวิธีการทดสอบ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง